

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

106. Regis aliquot propinqui conrtuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

laudaret; vel impiam si eam respueret, quam vnam pro vera & optima ducebat; fuit prorsus ostento simile, hanc simplicissimi iuuenis reprehensionem, virum tantum auidè bibisse; deserat iuuenis carere; desit Chiutaisi idololatra esse; negavit se mentis cæcitate à recto aberrasse; falsus est stolidi ingenij sui iactantia perditum, tamdudum in cæno hæsit; fidem dedit, sanctèque præstitit, ducturum se vxorem Amasiam, perducturumque illam ad baptismum cum domus suæ familiaribus; Catechismo quem postulauerat contentus; ad prolixioris eius intelligentiam sibi ipse Magister extitit. Regressus in patriam sua omnia simulachra & fingendis de suo inuento secretioribus aliis Archetypis ad Patres misit; paulo post omnes sectæ suæ libros, iumentorum quatuor iustum onus, incertum maiori labore an pretio collectos, atque ut fidem sibi malè partam apud conscios abrogaret, palmodiam cepit profiteri, & quæ falso fraudulentèque docuerat, claris certisque responsionibus vbicumque se daret occasio refutare: sic probè ac solide meditato sacrum fontem iniuit die verbi concepti, Deiparæ sacro qui anno huius æui quinto in sextam feriam, & Euangelium Lazari incidit. F. Martinez Sinensis ex edito, tria illa complexus de verbi corporatione, de cruce, & reuocato ex mortuis Lazaro verba fecit ad Christianitatem Nanchinensem quæ tota conuenerat; sed valdè appositè ad conuersionem Chiutaisi; qui perorantem excipiens, elegantè sermone conuersionem animæ suæ cum suscitatione Lazari comparauit: inde coram altari prouolutus, humumque fronte sapius feriens, qui est infimus supplicum habitus, professionem fidei ex scripto recitauit, quod in Patris manus deposuit à quo sacro fonte initiatus est, appellatusque Ignatius annos natus septem & quinquaginta; peruadens totum regnum nomen, conuersi ad Christum Chiutaisi, idololatriæ antea patroni, censura fuit apud omnes qua luculentissima damnabat quicquid olim de Sæchia, cæterisque idolis tot libris somniarat. Gradus alterius fuere quibus labor nostrorum Nanciani Christi gregem auxit; Regi nempe cognati, & qui primi ex domo regia ad Christum accessere: horum vnus, Iosephi nomine, solenni baptismo, aderat frater natu minor, qui attentissima curiositate spectandis ceremoniis affixus, ea interius afficiebatur voluptate, ut nihil minus aduertens, absolutis iis captum se senserit, nec vltra biduum, concepram Christianismi flammam tenuerit; doceri à patre de mysterijs fidei voluit, & discipulorum reuerentia in illum uti, quam ut innuimus, Patres conuenerant à nostris admitti non debere; ne plenos sui Mandarinos puderet externis ad pedes sedere: id vnum ægerimè ex eo extortum ut loco sederet æquali; sic enim sedilia digerunt Sinenses ut sedendi honore, nemo alium præcedat. Legitima ex cultum Catechesi, differri placuit in Epiphaniam, ut cum Regibus Magis ipse quoque stirpe regia per baptismum adorato se Christo Munus sanctum, gratumque consecraret differendi causam gratissimam habuit; lætusque addidit,

per

106.
Regis aliquot propinquos qui conuertuntur.

per se quidem adorantium numerum, si maior non esset, fore saltem æqualem, & vero mox rediens filium, minimum natu eius patrem, & eorum sobrinum, instituendos Patri dedit, a quo die conuicte & pignora Christi, cooptati sunt Deo per sacrum baptismum. Magorum uero natu maioribus indita nomina; nimumo Manuelis, ut esset eodan a Manuele Diaz baptismatis perpetuo memot; Pergente diuino ipsa domum illam integrè sibi mancipare, cum Iosephi vxore, propinquorum quidam, alij paulo post (numerosa turba & nobis) Christiani amplexi sunt. Illud mirabilis de auo fratrum illorum matre, aucta, idolis amente, & in eorum gratiam, annum iam decimum, ieiunium illud herbeum trahente: hæc ubi à filiis de Christi lege, & Christianorum probitate audiuit aliqua, comperitque re ipsa in castigatiorum moribus; iet diuinitus & ipsa eodem spiritu; soluto repente ieiunio sectam vnâ eurat cum idolis quibus decennium ieiunarat, eorum icones, statuas, precatorios nescio quos Seechiæ nodos ad Patres mittit cum diplomate signato, quo simplici feminae sacrilegi Bonzj multo auro fidem vendiderunt, fore ut eius anima in offento gradu ad inferos, recta per viâ compendia præuenteret alios. Repoluere illi hæc dona Patres, pia Saluatoris imagine, & Deiparæ corona cum gratulata, sed certa, & indubitata fide, si esset in lege veri Dei secunda constans, fore ut in cælum, & recta, & facili ad eum ascenderet; retinua uero tum præcepta tum spontè suscepta minime illi defutura: porro in eius eate hesi modestiæ patriæ ita consultum est ut ex cubiculi exterioris ianua uelo clausa, eidem ianua, communi sed in interiori conclauis assidentem, audientemque sacerdos erudiret ueritate ueritate oculis. Venerat baptismum dictus dies, insperato planè gaudio cum grandæua eius filia, & neptis cum tribus alijs sacro fonti se lustrant, quæ eandem simul tacitæ catechesim in scio Patre audierant, loquenti auu sola, & in dubijs rogante: nunc & propositum animi, & Christi fidem, ita professæ sunt ut non debuere earum baptismus in tempus aliud reijci. His & modi eiusdem Siuzaiorum & Doctorum accellionibus illustrata est Ecclesia Nanciani, cum ante piebens exceptis habebat paucissimos. Est enim tumultuosa urbs, & si quæ alia, diuinorum contemptrix, ob stirpis regni tyrannicam gubernationem magno numero illie imperantis; & P. Ioannes Soetus qui solus eam tenebat rationem, lenta febris languens, qua tandem extinctus est, ad conuersionem Ethnicorum pauca poterat docendo confectæ, uiuendo tantum concionabatur, laudabantque illum etiam Ethnici uelut sanctum. Postquam Manuel Diaz uenit, actiuosæ uir pietatis, & Pasqualius Mendez alter Sinensium iuuenem qui Societatem periebant, paucis mensibus in duplum creuit Christianorum dignitate, ac numero, quorum inter alia fortis, & pia libertas magnam nis peperit, iustamque gloriam duas enim primas anni uertentis hebdomadas cum soliti essent hilaritate omni Ethnici celebrare, & simulachrorum quæ quisque colebat

107.
Femina magna cautione docentur.